

บทที่สาม

พื้นฐานทั่วไปของหมู่บ้านและประชากรในเขตวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยนี้ เก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลในหมู่บ้านจำนวน 24 หมู่บ้านของจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดศรีสะเกษ ลักษณะของหมู่บ้านโดยทั่วไปไม่แตกต่างจากหมู่บ้านอื่น ๆ ในภาคอีสานบริเวณพื้นที่ยากจนมากนัก ดังจะกล่าวถึงสภาพของหมู่บ้านที่วิจัยในประเด็นแง่มุมต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจสภาพแวดล้อมของกิจกรรมในการพัฒนาชนบท ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั่วไปของผู้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว

1. ลักษณะสภาพทั่วไป

หมู่บ้านส่วนใหญ่จากการวิจัยครั้งนี้เป็นหมู่บ้านขนาดกลาง มีครัวเรือนไม่เกิน 200 ครัวเรือน และประชากรไม่เกิน 1,200 คน โดยเฉลี่ย แต่ละครัวเรือนมีสมาชิกในครอบครัว 6-8 คน หมู่บ้านที่มีประชากรน้อยที่สุดได้แก่หมู่บ้านสิม ตำบลทุ่งไชย อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีประชากร 302 คน 46 ครัวเรือน ส่วนหมู่บ้านขนาดใหญ่ที่สุดได้แก่หมู่บ้านละเอาะ ตำบลละเอาะ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ มีประชากร 2,698 คน 503 ครัวเรือน (ดูตารางที่ 3.1)

ระยะทางระหว่างหมู่บ้านถึงที่ว่าการอำเภอแตกต่างกันออกไป ส่วนใหญ่อยู่ในระยะประมาณ 6-15 กิโลเมตร หมู่บ้านที่อยู่ไกลที่สุดจากตัวอำเภอ ได้แก่ หมู่บ้านแม่หนัก ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งอยู่ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 27 กิโลเมตร การคมนาคมจากหมู่บ้านถึงตัวอำเภอสะดวกพอสมควรในหน้าแล้ง ยามหน้าฝนเส้นทางคมนาคมมักชำรุดเสียหายหรือเปียกและ เดินทางไม่สะดวก แต่สามารถเดินทางได้เมื่อถนนแห้ง สำหรับสภาพการเดินทางในหมู่บ้านก็เช่นเดียวกับหมู่บ้านในชนบททั่วไปในภาคอีสาน คือมีถนนแบ่งซอยกว้างพอสมควร ส่วนใหญ่เป็นถนนดินหรือลูกรัง มีถนนลาดยางอยู่เพียง 4 หมู่บ้านเท่านั้น และถนนลาดยางเหล่านี้เป็นเพียงถนนสายสั้น ๆ ผ่านหมู่บ้าน

เมื่อพิจารณาจากสภาพของแต่ละหมู่บ้าน โดยทั่วไป นับว่าความเจริญได้เข้าถึงหมู่บ้านเหล่านี้มากพอสมควร กล่าวคือ ประมาณร้อยละ 71 ของหมู่บ้านเหล่านี้ (17 หมู่-

บ้านจาก 24 หมู่บ้าน) มีไฟฟ้าใช้ซึ่งช่วยให้ประชาชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ได้รับความสะดวก สบายขึ้นจากการมีอุปกรณ์ไฟฟ้า และจากการได้รับข่าวสารโดยสื่อมวลชนในรูปวิทยุ และ โทรทัศน์ การมีอุปกรณ์ไฟฟ้านี้มีได้จากตัวอยู่แต่เฉพาะหมู่บ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึงเท่านั้น แต่ ยังครอบคลุมไปถึงหมู่บ้านอื่นด้วย ดังจะเห็นได้ว่ามีหมู่บ้านถึงร้อยละ 90 (22 หมู่บ้าน) มีโทรทัศน์อย่างน้อย 1 เครื่องซึ่งหมายความว่าในบางหมู่บ้านซึ่งไฟฟ้ายังไม่ถึง ชาวบ้านบางคนได้หาซื้อโทรทัศน์ไว้ชม โดยอาศัยแหล่งพลังงานอื่น เช่น แบตเตอรี่

ดังนั้นในแง่ความเจริญที่เข้าถึงตัวหมู่บ้านเหล่านี้ นับว่าเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้ามีบทบาทมาก แต่ในขณะที่เดียวกันการใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ไฟฟ้าก็ทำให้ชาวบ้านต้องพึ่งพา เทคโนโลยีจากภายนอกมากขึ้น และต้องมีภาระทางการเงินสูงขึ้นเนื่องจากอุปกรณ์อำนวยความสะดวกดังกล่าวเป็นที่ต้องการมากขึ้น ในขณะที่รายได้ส่วนใหญ่ของชาวชนบทยังอยู่ในระดับต่ำ

นอกจากวิทยุและโทรทัศน์ซึ่งเริ่มได้รับความนิยมแพร่หลายแล้ว ในหมู่บ้านส่วนใหญ่ (17 หมู่บ้านหรือร้อยละ 71) ยังได้มีความพยายามจัดสร้างที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านเพื่อประโยชน์ร่วมกันของสมาชิกในหมู่บ้าน แต่ปัญหาก็คือ หนังสือที่มีเก็บรักษาไว้ที่อ่านหนังสือพิมพ์นั้นมักมีจำนวนน้อยและเป็นฉบับเก่า บางแห่งมีแต่ที่อ่านหนังสือพิมพ์ แต่ไม่มีหนังสือพิมพ์ จึงกลายเป็นที่นั่งพักผ่อนแทนการอ่านหนังสือพิมพ์

การมีหนังสือพิมพ์ในหมู่บ้าน นับว่ามีประโยชน์ในการรักษาความสามารถในการอ่านหนังสือของชาวบ้านอย่างมาก ทั้งนี้เพราะการศึกษาภาคบังคับซึ่งรัฐจัดให้แก่ประชาชนผ่านโรงเรียนประถมศึกษาเป็นไปอย่างกว้างขวาง แทบทุกหมู่บ้านที่วิจัยนี้มีโรงเรียนประถมศึกษาอย่างน้อย 1 โรงเรียน (22 โรงเรียนจาก 24 หมู่บ้าน) และเด็กจากหมู่บ้านที่ไม่มีโรงเรียน(ซึ่งเป็นหมู่บ้านเล็ก มีประชากรน้อย)ก็สามารถเดินทางไปศึกษาที่โรงเรียนในหมู่บ้านใกล้เคียงได้ในระยะทางเดินไม่ไกลนัก แต่หากต้องการศึกษาระดับสูงกว่าชั้นประถมขึ้นไปต้องเข้าโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งมีจำนวนจำกัดและตั้งอยู่ในเขตชุมชนหนาแน่น เช่น ตำบลอำเภอหรือจังหวัด ไม่มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในหมู่บ้านที่วิจัยครั้งนี้ อาจเป็นสาเหตุความไม่สะดวก ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจและความจำเป็นในการประกอบอาชีพ ทำให้ชาวชนบทส่วนใหญ่ให้ลูกหลานเรียนจนจบเพียงชั้นประถมเท่านั้น ไม่ส่งเสริมให้เรียนต่อในชั้นมัธยม

2. การประกอบอาชีพ

เมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้จบการศึกษาชั้นประถมในระยะหลัง) แล้ว ชาวชนบทส่วนใหญ่ในหมู่บ้านจะเริ่มต้นประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยช่วยเหลือพ่อแม่ หรือเมื่อแต่งงานแล้วก็อาจจะแยกครัวเรือนออกไป

พืชสำคัญซึ่งเป็นสินค้าหลักสำคัญที่สุดในหมู่บ้านที่วิจัยนี้คือข้าว สมาชิกในหมู่บ้านเหล่านี้ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา และโดยทั่วไปเป็นเกษตรกรซึ่งมีที่ดินทำกินของตน ลักษณะการเช่าที่ดินหรือการรับจ้างแรงงานทางเกษตรยังไม่ปรากฏเด่นชัดนัก อย่างไรก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีที่ทำกินของตนก็ตาม แต่ที่ดินเหล่านี้ก็มีใช้ที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการเพาะปลูก ปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อใช้เพาะปลูก เนื่องจากหมู่บ้านเหล่านี้เป็นหมู่บ้านยากจน มีโคอยู่ไม่กี่ตัวในเขตเกษตรก้าวหน้าและมีโคอยู่ใกล้เขตชลประทาน การเพาะปลูกจึงจำกัดเท่าที่ฝนฟ้าอำนวย สามารถทำนาได้เพียงปีละครั้งเดียว นอกจากนั้นก็อาศัยแหล่งน้ำเล็กน้อยเท่าที่มีอยู่เพื่อการเพาะปลูกพืชไร่บางอย่างที่สำคัญได้แก่มันสำปะหลังและปอ แต่ไม่มากนัก ดังนั้น ภาวะความไม่อุดมสมบูรณ์ของดิน ประกอบกับการขาดแคลนแหล่งน้ำจึงทำให้เกษตรกรมีผลผลิตต่ำ ซึ่งคิดตามมาด้วยภาวะความยากจนอันเป็นปัญหาหลักของประชาชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านที่วิจัยครั้งนี้

ลักษณะการผลิตที่ได้ผลต่ำซึ่งให้รายได้น้อยดังกล่าวนี้ยังได้รับความกระทบกระเทือนจากปัญหาการตลาดด้วย โดยทั่วไปเมื่อผลิตข้าวได้แล้ว เกษตรกรจะเหลือเก็บไว้บริโภคเองจำนวนหนึ่ง นอกจากนั้นขายให้แก่พ่อค้าซึ่งมีวิธีการขายหลายรูปแบบ ส่วนใหญ่เกษตรกรขายให้กับพ่อค้าคนกลางโดยมีพ่อค้ามารับซื้อถึงหมู่บ้าน หรือมีฉะนั้นก็ขนไปขายให้กับพ่อค้าหรือขายที่โรงสี ในบางโอกาสการขายมีลักษณะขายล่วงหน้าหรือหักใช้หนี้ เนื่องจากการกู้ยืมจากนายทุนหรือร้านค้า ดังนั้น โดยทั่วไป เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนในการประกอบอาชีพของตนน้อย การรวมกลุ่มกันในรูปสหกรณ์ผู้ผลิตซึ่งมีความสามารถในการต่อรองสูงกว่าการขายผลผลิตในฐานะรายบุคคลแทบไม่มีเลย เมื่อเกษตรกรซึ่งเป็นอาชีพหลักให้ผลตอบแทนต่ำ โอกาสในการออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ในอนาคตหรือเพื่อการลงทุน พัฒนาเกษตรกรรมย่อมน้อยลงไป เกษตรกรยังมีภาวะหนี้สิน และยังมีความยากจนอยู่ต่อไป อย่างไรก็ตาม ในระยะหลัง เกษตรกรเริ่มรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ในรูป

ธนาคารข้าว ซึ่งถึงแม้จะมีได้มีขนาดใหญ่และดำเนินการเพื่อเอากาไรในเชิงธุรกิจ แต่ก็ช่วยผ่อนคลายนภาระหนี้สินของเกษตรกรลงได้มากพอสมควร

นอกเหนือจากการเพาะปลูกแล้ว บางหมู่บ้านมีการเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่ายบ้าง แต่มิได้ทำเป็นกิจกรรมกว้างขวาง งานอื่นซึ่งพอจะเป็นแหล่งรายได้ เช่น งานหัตถกรรม ก็มีได้มีการดำเนินการจริงจัง มีเพียง 3 หมู่บ้านเท่านั้นที่มีผลผลิตทางหัตถกรรมเป็นส่วนเสริมรายได้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนตลาดรับซื้อ และในขณะเดียวกันคุณภาพงานฝีมือแนวนี้ยังมิได้รับการส่งเสริม

จากลักษณะดังที่กล่าวข้างต้น เมื่อสิ้นสุดการเพาะปลูก ประชาชนจำนวนไม่น้อยจากหมู่บ้านเหล่านี้ต้องเดินทางออกจากหมู่บ้านเพื่อแสวงหางานในท้องถิ่นอื่น คนหนุ่มสาวเดินทางเข้ากรุงเทพฯ หรือเมืองใหญ่ ชาวบ้านบางคนเดินทางไกลถึงจังหวัดที่มีเหมืองแร่ภาคใต้ เพื่อทำงานในเหมืองแร่ บางคนที่เป็นแรงงานฝีมือก็เดินทางไปทำงานในต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศตะวันออกกลาง อย่างไรก็ตาม โดยที่ประชาชนในหมู่บ้านที่วิจัยนี้มีพื้นฐานอาชีพสำคัญด้านเกษตรกรรม มีการศึกษาระดับต่ำ ขาดทักษะหรือโอกาสฝึกฝนอาชีพอื่น จึงทำให้โอกาสหางานที่ได้ผลตอบแทนสูงมีน้อย ส่วนใหญ่มักเป็นการขายแรงงานโดยได้ค่าตอบแทนต่ำเพียงเสริมรายได้ของครอบครัวบ้าง สำหรับแม่บ้านผู้ไร้ฝีมือหรือคนชราจะอยู่ในหมู่บ้านหลังช่วงเพาะปลูก

3. สุขภาพอนามัย

ตามความเห็นของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่ปกครองของอำเภอในพื้นที่วิจัย ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บและภาวะทุโภชนาการนับเป็นปัญหาสำคัญของหมู่บ้าน ปัญหาดังกล่าวนี้มีส่วนสัมพันธ์ใกล้ชิดกับภาวะการขาดแคลนแหล่งน้ำสะอาดเพื่อใช้บริโภคยามหน้าแล้ง ซึ่งปรากฏว่าปัญหาการขาดแคลนดังกล่าวนี้เกิดในหมู่บ้านกึ่งหนึ่งในเขตวิจัย

ปัญหาเรื่องสุขภาพอนามัยนี้ รัฐบาลและผู้รับผิดชอบทั้งฝ่ายกระทรวงสาธารณสุขและมหาดไทยตระหนักดี และได้พยายามดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือผ่อนคลายนบางประการ เช่น จัดตั้งสถานีอนามัยในระดับหมู่บ้านตำบล(หมู่บ้านจำนวน 11 แห่งที่วิจัยมีสถานีอนามัยในหมู่บ้าน) จัดตั้งธนาคารยา(16 แห่งจาก 24 หมู่บ้าน) และพยายามอบรมผู้สื่อข่าวสาร

สาธารณสุข (ผสส.) หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อให้บริการสาธารณสุขพื้นฐานแก่ประชาชนในชนบท นอกจากนี้ยังมีการรณรงค์สร้างที่เก็บน้ำ (เช่น สร้างโอ่งขนาดใหญ่) หรือพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค (โครงการสร้างงานในชนบท) เป็นต้น นับว่าเป็นการพยายามแก้ไขปัญหาสุภาพอนามัยที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านอีสาน ซึ่งเป็นหมู่บ้านยากจน นอกจากนี้ ก็มีความพยายามที่จะผลักดันให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานหรือสาธารณูปการอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ประชาชน แต่ก็ยังมีได้ดำเนินการครบถ้วน ตัวอย่างเช่น เช่น น้ำประปา ยังเข้าไม่ถึงพื้นที่ดังกล่าว

4. ปัญหาที่ประสบ

ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดของหมู่บ้านเกือบทั้งหมดที่วิจัย ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการประกอบอาชีพของคนมีน้อยจนไม่สามารถเก็บตัวให้พื้นภาวะหนี้สินหรือความยากจนได้ การที่เกิดปัญหาความยากจนก็เนื่องจากที่ดินไม่อุดมสมบูรณ์ ไม่มีแหล่งน้ำที่เอื้อสำหรับการเกษตรที่ได้ผลตลอดปี บางหมู่บ้านประสบปัญหาโรคระบาดสัตว์และปัญหาศัตรูพืช นอกจากนี้ ระบบการตลาดไม่เอื้อต่อการสร้างแรงจูงใจในการลงทุนเพื่อการผลิต

ลักษณะความยากจนดังกล่าวส่งผลต่อไปถึงปัญหาสุภาพอนามัย ได้แก่ปัญหาโรคภัยไข้เจ็บ การขาดแคลนสารอาหารที่จำเป็นสำหรับเด็ก การขาดความรู้ที่จะช่วยแก้ไขปัญหาที่ประสบในชีวิตประจำวัน การขาดกำลังทรัพย์ที่จะส่งเสริมให้บุตรหลานได้เล่าเรียนต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นประถมศึกษา ในขณะที่เดียวกันความเจริญที่เข้าสู่หมู่บ้าน เช่น ไฟฟ้าและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มิได้ช่วยส่งเสริมภาวะการผลิตและการขาย แต่สร้างความต้องการและค่านิยมใหม่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระเทือนค่าใช้จ่ายซึ่งมีจำกัดของชาวชนบท

โดยทั่วไปปัญหาส่วนใหญ่ที่หมู่บ้านซึ่งผู้เขียนวิจัยนี้ประสบเป็นปัญหาเศรษฐกิจดั้งที่ได้กล่าวแล้ว ปัญหาใจผู้ร้ายหรือปัญหาผู้ก่อการร้ายในหมู่บ้านแถบนี้แทบไม่มีปรากฏ

5. กิจกรรมการมีส่วนร่วม

โดยลักษณะพื้นฐานทางวัฒนธรรมและค่านิยมส่วนบุคคล ชาวบ้านในหมู่บ้านวิจัยนี้มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่วนรวมอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นและกิจกรรมงานบุญงานกุศลต่าง ๆ เช่น งานประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีสงกรานต์ งานทำบุญกลางบ้าน งานบุญพระเวสสันดร งานเทศกาลบุญเดือนต่าง ๆ (เช่น เดือน 3 เดือน 4) งานวันปีใหม่ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา งานบุญข้าวจี เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับธรรมเนียมท้องถิ่น ธรรมเนียมทางศาสนา และงานฉลองในเทศกาลต่าง ๆ นั้น ประชาชนในหมู่บ้านเหล่านี้ให้ความสนใจกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ตามปกติ กิจกรรมที่เข้าร่วมลักษณะนี้เป็นกิจกรรมปกติพื้นฐานในสังคมชนบท และเป็นกิจกรรมที่เกิดจากความริเริ่มและดำเนินการภายในหมู่บ้านนั่นเอง

สำหรับกิจกรรมการมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาโดยส่วนรวมนั้น อันที่จริงมิใช่เรื่องแปลกใหม่แต่ประการใด เมื่อหมู่บ้านประสบปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องการพลังร่วมของคนส่วนใหญ่ ชาวบ้านก็ให้ความร่วมมืออย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้นำเรียกร้อง ชักชวนให้ร่วม ก็เข้าร่วมด้วยดี ในโอกาสที่มีการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็สนใจใช้สิทธิของตนเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่วิจัย ประชาชนกว่าร้อยละ 60 เข้าร่วมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรครั้งล่าสุด หมู่บ้านที่มีประชากรน้อย เช่น บ้านโนนศิลา ตำบลส้มป่อย อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ มีสถิติการลงคะแนนเสียงถึงร้อยละ 91 นับว่าความสนใจของประชาชนในกิจกรรมส่วนรวมสูงพอสมควร ระยะเวลา เมื่อหน่วยงานของรัฐซึ่งมีกลไกภาคสนามในท้องที่ได้ขยายงานบริการของตน และตอบสนองนโยบายเร่งรัดพัฒนาชนบท กิจกรรมการมีส่วนร่วมจำนวนมากเป็นกิจกรรมซึ่งเกิดจากการริเริ่มและผลักดันโดยบุคลากรของหน่วยราชการ ดังจะกล่าวต่อไปในบทที่สี่

สภาพแวดล้อมทั่วไปของหมู่บ้านที่กล่าวข้างต้นนี้เป็นลักษณะสภาวะ หรือภูมิหลังที่อาจแตกต่างไปจากสภาวะในท้องถิ่นอื่นของประเทศไทย สภาพแวดล้อมเช่นนี้น่าจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่บ้างไม่มากนักน้อย ดังนั้นในขณะที่ผลสรุปจากการวิจัยครั้งนี้ น่าจะใช้อธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านอื่น ๆ ซึ่งมีสภาพ

ใกล้เคียงกับหมู่บ้านที่วิจัยตั้งได้บรรยายในบทนี้ ผลสรุปดังกล่าวอาจไม่สามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์การมีส่วนร่วมในท้องถิ่นที่มีสภาพแตกต่างกันออกไป เช่น ลักษณะที่เกิดขึ้นในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ หรือในบางท้องที่ของภาคอีสานก็ได้ จึงสมควรที่ผู้สนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท จะได้ศึกษาวิจัยลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในภูมิภาคอื่นของประเทศ หรือวิจัยเปรียบเทียบระหว่างท้องถิ่นต่าง ๆ ด้วย

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร ครัวเรือน และระยะทางถึงอำเภอ

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ประชากร	จำนวน ครัวเรือน	เฉลี่ยประชากร ต่อครัวเรือน	ระยะทางถึง อำเภอ(กม.)
1.บ้านหนองใส	2,851	461	6.2	10
2.บ้านโนนสะอาด	1,279	152	8.4	24
3.บ้านเหล่า	714	128	5.6	13
4.บ้านแม่พันธ์	1,136	190	6.0	27
5.บ้านนาคอม	987	116	8.5	9
6.บ้านคงยาง	1,087	193	5.6	25
7.บ้านหนองผง	851	139	6.1	23
8.บ้านนาสอน	1,042	106	9.8	9
9.บ้านโนนสะอาด	1,641	301	5.5	2
10.บ้านหนองกุง	1,570	275	5.7	11
11.บ้านโพธิ์	794	122	6.5	7
12.บ้านนาทม	1,112	151	7.4	13
13.บ้านเสียว	843	98	8.6	23
14.บ้านทุ่งไชย	1,220	140	8.7	11
15.บ้านสิม	302	46	6.6	17
16.บ้านหนองไฮ	665	101	6.6	5
17.บ้านละเอาะ	2,658	503	5.3	27
18.บ้านหนองหาว	763	114	6.7	12
19.บ้านจาน	1,767	298	5.9	16
20.บ้านสิม	560	111	5.1	2
21.บ้านเมืองแคน	1,027	164	6.3	8
22.บ้านโนนศิลป์	382	64	6.0	13
23.บ้านค่าน	1,848	245	7.5	20
24.บ้านเมียง	467	74	6.3	10